

Motion till riksdagen

1989/90:Sk3

av Rolf Kenneryd m.fl. (c)

med anledning av prop. 1989/90:3 om
ändringar i betalningssäkringslagen

Inledning

Det finns enligt vår uppfattning ett behov att stärka rättssäkerheten för de enskilda medborgarna i deras kontakt med olika myndigheter. Detta gäller inte minst då fråga är om skatter, tullar och avgifter. Möjligheterna att utfå skadestånd och ersättning för kostnader i övrigt är otillräckliga. Centern har alltsedan skadeståndslagens tillkomst motionerat för att få till stånd en bättre tingens ordning på detta område. De senaste åren har flera uppmärksammade rättsfall inträffat vilka blottat stora brister i lagstiftningen.

Under förra riksmötet framlades proposition 1988/89:126, som föreslog att skattskyldig kan få ersättning för kostnader i skatteärenden och skattemål såvida det är oskäligt att vederbörande står för kostnaderna själv. Förslaget var alltså utformat som en undantagsregel. I motion 1988/89:Sk54 lade vi ett motförslag om en allmän rätt till ersättning för sådana kostnader. Vi menade bl.a. att ersättning alltid skall utgå om talan bifallits. Riksdagen biföll dock propositionen i denna del.

Föreliggande proposition behandlar fall då fråga är om betalningssäkring. Även då det gäller detta har ett antal uppmärksammade rättsfall förevarit under senare år. Enskilda har lidit stor ekonomisk skada på grund av felaktiga betalningssäkringsbeslut. Handläggningstiderna har också varit alltför långa.

Överväganden och förslag

Ersättning för skada

Propositionen föreslår att staten skall ersätta skada till följd av betalningssäkring för en icke fastställd fordran, om fordringen inte fastställs eller fastställs till ett väsentligt lägre belopp än det som har betalningssäkrats. Vi kan bifalla propositionens förslag såvitt avser förmögenhetsskada med undantag av den föreslagna begränsningen till "skada som är av någon betydelse". I författningskommentarerna anges gränsen 5 000 kr. som den gräns över vilken beloppet skall vara ersättningsbart. Enligt vår uppfattning bör man inte ha en sådan självrisk. Myndigheternas ansvar bör, då fel från myndighetens

sida är begånget, av principiella och moraliska skäl inte vara begränsat till en viss nivå på förmögenhetsskadan. Ansvaret bör också såvitt avser beloppet vara strikt.

När det gäller ersättning för kostnader för biträde och utveckling av talan i ett mål om betalningssäkring godtar vi propositionens bedömning att sådana kostnader bör ersättas jämligt lagen 1988:479 om lag om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt. Vi vill dock angående ersättningsreglerna enligt denna lag upprepa vår avvikande mening vilken vi tagit upp i motion 1988/89:Sk54 som vi inledningsvis redogjort för.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att beträffande förslaget till lag om ändring i lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter riksdagen med avslag på regeringens förslag till ny paragraf, 21 §, i denna del i stället antar följande förslag till ny 21 §.

21 §

Har ett beslut om betalningssäkring meddelats för en fordran som inte är fastställd och blir fordringen senare inte slutligt fastställd eller fastställs den slutligt till ett väsentligt lägre belopp än det som har betalningssäkrats, har gäldenären rätt till ersättning av staten för ren förmögenhetsskada som därigenom har tillfogats honom. Ersättning lämnas inte för kostnader för biträde eller utredning.

Stockholm den 18 oktober 1989

Rolf Kenneryd (c)

Ivar Franzén (c)

Gunilla André (c)

Håkan Hansson (c)

Per-Ola Eriksson (c)

Gunnar Björk (c)

Larz Johansson (c)

Martin Olsson (c)

Mot. 1989/90

Sk3